

K jubileu profesora Milana Ružičku

Všetci, ktorí poznajú pána profesora Milana Ružičku (29. 5. 1929) alebo ho aspoň raz v živote stretli, potvrdia, že si také životné jubileum zaslúžil a všetci mu želáme len to najlepšie. Mohli sme to urobiť aj prostredníctvom vedeckého seminára, usporiadaného pri tejto príležitosti na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre 21. mája 2004.

Môžeme žasnúť nad vitalitou a neustálou aktivitou pána profesora a zároveň to považovať za veľký dar, ktorý jubilant zužitkoval ako vedec, pedagóg, ale aj ako manažér.

Uvedomujeme si, ako ťažko je písať „laudáciu“ profesorovi Ružičkovi, keď už toľkí o ňom napísali a povedali. Na druhej strane si uvedomujeme, že vďaka v živote nikdy nie je dosť, preto sa aj touto formou môžeme pánu profesorovi s úctou poďakovať.

Ďakujeme, že sme mohli v živote stretnúť človeka, ktorého osobnosť určila nielen náš odborný rast, či pracovné úspechy a kariéru, ale aj náš pohľad na život, na vzťahy s kolegami a študentmi.

Je toho veľa, čo sme si mohli od pána profesora zobrať a ďalej rozvíjať, a on to považoval za prirodzené. Predovšetkým nás naučil práci v tíme a svojim entuziazmom nás vtáhol do riešenia odborných i vedeckých problémov aj za podmienok, keď ešte krajinná ekológia musela bojovať o svoju pozíciu medzi vedeckými disciplínami. Práve v tom období bol osobnosťou, ktorá iba tvrdou prácou a precíznou argumentáciou vytvárala priestor nielen na Slovensku, ale aj v Európe a dnes už môžeme povedať, že aj vo svete.

Ambície profesora Ružičku byť vpredu, keď sa rozhodovalo o uplatnení progresívnych myšlienok vo

Prof. RNDr. Milan Ružička, DrSc. (vpravo) s jedným zo svojich žiakov, prof. RNDr. László Miklósom, DrSc., ministrom životného prostredia SR

vede a neskôr v školstve, boli opodstatnené. Svoje idey presadzoval s aktívnou spolupracou svojich kolegov a žiakov, ktorí pri ňom takto mohli odborne i vedecký rásť. O tom, že tento rast mal a ešte stále má výrazný pozitívny trend, sved-

čia nielen ním založené a vybudované pracoviská, ale aj erudovaní odborníci, vedci a vysokoškolskí učitelia, ktorých vychoval.

Nechceme však byť sentimentálni. Považujeme za potrebné vyjadriť tie profesorove črty, ktoré sú stále pre nás aktuálne. Jednou z nich je schopnosť hlbokaj a detailnej analýzy problémov a na druhej strane schopnosť ich syntézy a zovšeobecnenia. Jednoducho má dar pochopiť a vyjadriť podstatu veci bez tzv. „balastu“, čo nám pán profesor neustále pripomína. Potom je to jeho štruktúrované a systémové myslenie umožňujúce chápať súvislosti v rôznych dimenziách.

Aj keď nie vždy a nie s každým to mal pán profesor jednoduché, v každom prípade si našiel motív a cestu ako posúvať hranicu poznania a spolupráce s ľuďmi, ktorí ho obklopovali a boli ochotní urobiť viac a podriať sa záujmu tímovej spolupráce.

V tejto vzácnej chvíli životného jubilea berieme vážne slová pána profesora Ružičku, ktoré vyjadril vo svojej autobiografii *Hľadanie miesta v čase a priestore* a preberáme od neho štafetu s plnou zodpovednosťou a s veľkou úctou.

Terajší i predošli spolupracovníci

Medzinárodná konferencia IAIA vo Vancouvri

24. medzinárodná konferencia o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa konala v dňoch 24. 4. – 30. 4. 2004 v kanadskom meste Vancouver. Podujatie sa už tradične uskutočnilo pod záštitou medzi-

národnej organizácie pre posudzovanie vplyvov IAIA (*International Association for Impact Assessment*), tentoraz bola spoluorganizátorom konferencie i kanadská pobočka IAIA.

IAIA vznikla r. 1980 s cieľom združiť pracovníkov výskumu a praxe z rôznych oblastí posudzovania vplyvov (environmentálnych, sociálnych, vplyvov na zdravie atď.). V súčasnosti má viac ako 2 500 členov z vyše 100 krajín a má svoje pobočky na Novom Zélande, v južnej Afrike, Kanade (v provinciách Ontario a Quebec), Číne, Kamerune, Ghane, Keni, Nigérii, Senegale a v Portugalsku. Jej členmi sú plánovači, manažéri, štátni úradníci, súkromní konzultanti a investori, ale aj univerzitní pedagógovia a študenti. Jednou z predností tejto organizácie je veľká škála zastúpených profesií, čo poskytuje vynikajúce možnosti napredovania poznania v oblasti posudzovania vplyvov v lokálnom i v globálnom meradle.

K hlavným aktivitám IAIA patrí:

- rozvoj prístupov a praktík pre komplexné a integrované posudzovanie vplyvov,
- zlepšenie postupov a metód posudzovania vplyvov a ich praktická aplikácia,
- školenia na zvyšovanie povedomia v oblasti posudzovania vplyvov,
- zabezpečenie profesionálnej kvality,
- zriaďovanie informačných sietí, vydávanie publikácií a organizovanie odborných stretnutí.

Nosnou témou kanadskej konferencie bol *Spoločný záujem v problematike posudzovania vplyvov na životné prostredie*. Na podujatí sa zúčastnilo vyše 1 000 účastníkov z viac ako 70 krajín sveta. Prvé tri dni boli už tradične vyhradené školiacim kurzom v rozličných aspektoch posudzovania vplyvov na životné prostredie, venovali sa napr. otázkam strategického environmentálneho hodnotenia (SEA), posudzovaniu vplyvov jednotlivých projektov na životné prostredie (EIA), hodnoteniu sociálnych a kumulatívnych

vplyvov. Tieto školiace kurzy viedli uznávaní odborníci a vhodne ich doplnilo sedem exkurzií, ktoré poskytli účastníkom konferencie konkrétnejší obraz o jednotlivých témach. Mohli sa zoznámiť s riešením environmentálnych a sociálnych problémov veľkých rozvojových projektov vo Vancouvri (patrí k nim napr. veľký prístav Roberts Bank Port, hydroelektrárň, medzinárodné letisko, prístav Esquimalt, ktorý slúži na údržbu lodí, závod na výrobu celulózy Howe Sound, lanová dráha vo Vancouvri apod.), navštívili tiež niektoré časti mesta, kde boli integrované princípy udržateľného rozvoja.

Ďalšie dni 24. medzinárodnej konferencie boli venované plenárnym prednáškam k deviatim ústredným témam:

- Dosiahnutie udržateľného rozvoja: úloha posudzovania vplyvov.
- Posudzovanie vplyvov medzinárodného obchodu.
- Posudzovanie vplyvov a ropný priemysel.
- Posudzovanie vplyvov a medzinárodné financie.
- Dobrovoľné environmentálne iniciatívy a priemyselné aktivity.
- Aplikácia hodnotenia vplyvov v rybolove, poľnohospodárstve a lesníctve.
- Posudzovanie vplyvov a elektro-technický priemysel.

- Biodiverzita a perspektívy posudzovania vplyvov priemyselných činností.
- Rozvoj infraštruktúry: možnosť zvýšenia udržateľnosti.

Organizátori konferencie umožnili účastníkom prednášať svoje príspevky a diskutovať o jednotlivých otázkach celého spektra problémov posudzovania vplyvov v pracovných skupinách, ktoré prebiehali súčasne vo viacerých miestnostiach. Pracovné skupiny boli zamerané na otázky biodiverzity v posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA), ďalej na problémy strategického environmentálneho hodnotenia (SEA), strategického rozhodovania, budovania kapacít, kumulatívneho hodnotenia vplyvov, hodnotenia vplyvov na zdravie, na otázky environmentálneho práva, koncepcií a inštitúcií atď.

Na konferencii odznelo dovedna 420 príspevkov v jednotlivých pracovných skupinách.

Zo Slovenska sa na podujatí zúčastnili dvaja zástupcovia, jedna z nich (*autorka tejto informácie – poznámka redakcie*) predniesla v rámci pracovnej skupiny *Strategic Environmental Assessment in the EU* (Strategické environmentálne hodnotenie v EÚ) príspevok na tému *Aplikácia princípov, kritérií a indikátorov pri strategickom environmentálnom hodnotení územných plánov*.

Na záver podujatia odzneli závery jednotlivých pracovných skupín a námety ústredných tém pre budúročné konferencie, ktoré sa budú konať v júni 2005 v americkom Bostone (celosvetové stretnutie) a v septembri 2005 v Prahe (regionálne stretnutie). Hostitelia budúcih konferencií využili túto príležitosť na prezentovanie videoprojekcií o svojich krajinách a mestách, kde sa budú konať.

Ingrid Belčáková

